

Suvestinė redakcija nuo 2016-10-08

Isakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. [33-1595](#), i. k. 110231GISAK00001-81

**PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO
PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS DIREKTORIAUS**

**Į S A K Y M A S
DĖL PAVOJINGOJO OBJEKTO VIDAUS AVARINIO PLANO SUDARYMO
METODINIŲ REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO**

2010 m. kovo 15 d. Nr. 1-81
Vilnius

Įgyvendindamas Pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 966 (Žin., 2004, Nr. [130-4649](#); 2008, Nr. [109-4159](#)), V skyriaus ir 3 priedo nuostatas,
t v i r t i n u Pavojingojo objekto vidaus avarinio plano sudarymo metodines rekomendacijas (pridedama).

DIREKTORIUS
VIDAUS TARNYBOS GENEROLAS

REMIGIJUS BANIULIS

PATVIRTINTA
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
2010 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 1-81

PAVOJINGOJO OBJEKTO VIDAUS AVARINIO PLANO SUDARYMO METODINĖS REKOMENDACIJOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pavojingąjo objekto vidaus avarinio plano (toliau – planas) sudarymo metodinės rekomendacijos (toliau – Rekomendacijos) parengtos siekiant detalizuoti plano rengimo, derinimo, tvirtinimo ir atnaujinimo procedūras, nustatytas Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 966 „Dėl Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir Pavojingųjų medžiagų ir mišinių sąrašo, jų kvalifikacinių kiekių nustatymo ir cheminių medžiagų bei mišinių priskyrimo pavojingosioms medžiagoms kriterijų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Pramoninių avarijų prevencijos nuostatai), ir pateikti rekomendacijas dėl plano formos, jame pateikiamos informacijos bei duomenų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-322](#), 2016-10-07, paskelbta TAR 2016-10-07, i. k. 2016-24830

2. Plano paskirtis – pasirengti kontroliuoti ir likviduoti pramonines avarijas pavojingajame objekte (toliau – avarija), sumažinti jų padarinius ir žalą žmonėms, aplinkai ir turtui pavojingajame objekte ir (ar) už jo ribų.

3. Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme ir Pramoninių avarijų prevencijos nuostatuose vartojamas sąvokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-322](#), 2016-10-07, paskelbta TAR 2016-10-07, i. k. 2016-24830

II. VIDAUS AVARINIO PLANO RENGIMAS, DERINIMAS, TVIRTINIMAS IR ATNAUJINIMAS

4. Planai sudaromi remiantis Pramoninių avarijų prevencijos nuostatais ir šiomis Rekomendacijomis.

5. Veiklos vykdytojas pagal atliktą pavojingąjo objekto avarijų pavojaus identifikavimo ir jų rizikos vertinimo analizę prognozuoja galimų avarijų likvidavimo veiksmų, gelbėjimo ir neatidėliotinių darbų mastą, nustato, kiek reikės pavojingąjo objekto pajėgų, materialinių išteklių, skiria atsakingus asmenis, planuoja pajėgų veiksmų koordinavimą ir valdymą ir, remdamasis šiais duomenimis, sudaro planą.

6. Jeigu pavojingajame objekte identifikuoti keli pavojai (gaisras, sproginimas arba didelio pavojingųjų medžiagų kiekio išsiveržimas į aplinką), plane aprašomi veiksmai ir priemonės turi užtikrinti maksimalią pavojingąjo objekto parengtį kiekvienos tam tikrą pavojų atitinkančios ir didžiausius galimus padarinius sukeliančios avarijos atveju.

7. Planas turi būti rengiamas pasitarus su pavojingajame objekte dirbančiu personalu, įskaitant rangovų darbuotojus, dirbančius pavojingajame objekte vienus metus ar ilgiau (tarimosi rezultatai fiksuojami veiklos vykdytojo nustatytu būdu).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-322](#), 2016-10-07, paskelbta TAR 2016-10-07, i. k. 2016-24830

8. Veiklos vykdytojas kreipiasi į policijos, priešgaisrinės gelbėjimo, greitosios medicinos pagalbos, dujų, elektros tinklų ir kitas tarnybas, kurios gali būti pasitelktos

avarijoms ir jų padariniams likviduoti pavojingajame objekte ir už jo ribų (toliau – numatomos pasitelkti specialiosios tarnybos), valstybės priežiūros ir kontrolės institucijas, savivaldybės administracijos direktorių (toliau – derinančios institucijos) dėl šių institucijų pajėgų ir materialinių išteklių skyrimo galimai avarijai likviduoti pavojingajame objekte.

9. Planą derinančios institucijos veiklos vykdytoju raštu pateikia 8 punkte prašomus duomenis. Ši informacija perkeliama į planą.

10. Veiklos vykdytojas derinančioms institucijoms pateikia parengto plano egzempliorių ir prašymą pateikti pastabas ar derinti be pastabų. Derinanti institucija ne vėliau kaip per 20 darbo dienų raštu pateikia savo pastabas arba planą derina be pastabų.

11. Planą pasirašo pavojingojo objekto ekstremaliųjų situacijų operacijų centro, jei teisės aktų nustatyta tvarka jis turi būti sudaromas (toliau – centras), vadovas, nesant centro, pavojingojo objekto vadovas, tvirtina veiklos vykdytojas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-322](#), 2016-10-07, paskelbta TAR 2016-10-07, i. k. 2016-24830

12. Patvirtinto plano skaitmenines versijas veiklos vykdytojas pateikia visoms jį derinančioms institucijoms ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio plano patvirtinimo. Savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, administracijos direktoriui, o jeigu pavojingojo objekto avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) administracijos (-ų) direktoriui (-iams) planas pateikiamas Pramoninių avarijų prevencijos nuostatuose nustatyta tvarka.

13. Planas peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas atsižvelgiant į tam tikrame pavojingajame objekte ar tam tikrose pavojingojo objekto avarinėse tarnybose įvykusius pokyčius, technikos naujoves ir informaciją, kaip reaguoti į avarijas, bei išbandžius plano realumą per pratybas, taip pat įvykus avarijai ar susidariusi situacijai, dėl kurios galėjo įvykti avarija, ištyrus tokios avarijos ar situacijos priežastis ir įvertinus, kokių priemonių reikia imtis siekiant išvengti jų ateityje, bet ne rečiau kaip kas treji metai nuo plano patvirtinimo ar paskutinio atnaujinimo datos. Plane nurodyti kontaktiniai duomenys peržiūrimi ir patikslinami ne rečiau kaip kas 6 mėnesiai.

14. Veiklos vykdytoju atnaujinus plane pateiktą informaciją, derinančioms institucijoms pateikiami atnaujinti duomenys. Kai atnaujinta informacija susijusi su bendrais derinančių institucijų veiksmais ir (arba) jų skiriamomis pajėgomis avarijai pavojingajame objekte likviduoti, atnaujintas planas turi būti iš naujo suderintas su visomis jį derinančiomis institucijomis.

15. Plano kopijos turi būti pavojingojo objekto operacinio vadovavimo darbo vietoje (ar) centro darbo vietoje, pavojingojo objekto avarinėse tarnybose. Asmenys, atsakingi už avarijos pavojaus skelbimą gamybiniame padalinyje ar pavojingajame objekte, privalo turėti pavojaus skelbimo aprašymą ir pranešimo apie avariją schemą. Plano priedai turi būti sunumeruoti ir saugomi kartu su planu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-322](#), 2016-10-07, paskelbta TAR 2016-10-07, i. k. 2016-24830

16. Veiklos vykdytojas su patvirtintu ar iš naujo su derinančiomis institucijomis suderintu planu pavojingojo objekto darbuotojus, likviduojančius avarinę situaciją ar avariją, pasirašytinai supažindina ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jo patvirtinimo. Veiklos vykdytojas taip pat užtikrina, kad kiti pavojingojo objekto darbuotojai, įskaitant ilgalaikius rangovų darbuotojus, galėtų susipažinti su planu.

17. Ar planas yra realus, išbandoma per pratybas, bet ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Ne rečiau kaip kas treji metai planas išbandomas pratybose kartu su numatomomis pasitelkti specialiosiomis tarnybomis. Pratybų data su šiomis tarnybomis suderinama ne vėliau kaip iki einamųjų metų sausio 1 d.

III. REKOMENDACIJOS PLANO TURINIUI

18. Planas pradedamas tituliniu lapu, kuriame nurodomas pavojingojo objekto plano pavadinimas, pavojingojo objekto adresas, plano rengėjas, žyma, koku vadovo įsakymu ir kada planas buvo patvirtintas.

19. Duomenys apie plano atnaujinimą, plano kopijų ar išrašų paskirstymą pateikiami šiose lentelėse:

1 lentelė. Plano atnaujinimas

Eil. Nr.	Plane pateikti duomenys: pasikeitė (kas pakeista) / nepasikeitė	Atnaujinimo / peržiūros data	Atnaujinimą / peržiūrą atlikusio asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas
1	2	3	4

2 lentelė. Plano kopijų (išrašų) skirstymas

Eil. Nr.	Kam pateiktos plano kopijos (plano išrašai), pateikimo būdas	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas
1	2	3	4

20. Pateikiamas plano turinys, kuriame nurodomos visos sudėtinės plano dalys, o jeigu plane yra vartojami specialūs terminai ar sutrumpinimai, pridedamas jų sąrašas.

21. Planą sudaro šios dalys:

21.1. „Informacija apie pavojingąjį objektą“. Trumpai aprašomas pavojingojo objekto veiklos pobūdis (veiklos apibūdinimas, organizacinė schema, darbuotojų skaičius – bendras ir pamainomis, kt.);

21.2. „Suaktyvinimas ir atšaukimas“. Pateikiamos pavardės ar pareigos ir kontaktiniai duomenys asmenų, įgaliotų planą suaktyvinti, asmens, koordinuojančio avarijos likvidavimo veiksmus avarijos vietoje ir jiems vadovaujančio, ir, jo nesant, asmens, kuris atliks šias funkcijas. Nurodomas ryšys su kitais planais, kurie suaktyvinami kartu su vidaus avariniu planu (pavyzdžiui, su savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, išorės avariniu planu), taip pat pavardės ar pareigos ir kontaktiniai duomenys asmenų, atsakingų už ryšius su savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, administracijos, o jeigu pavojingojo objekto avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) administracijos (-ų) atstovais. Taip pat nurodoma, kas priims sprendimą dėl avarinės ar ekstremaliosios situacijos atšaukimo;

21.3. „Avarijos pavojaus skelbimas“ aprašoma:

21.3.1. kaip įvykus avarijai informuojami pavojingojo objekto darbuotojai: pirmojo avariją pastebėjusio asmens veiksmai, avarijos pavojaus skelbimas gamybiniam padalinyje ar pavojingajame objekte (atsakingi asmenys, pranešimo registravimas, pranešimo pavojingojo objekto darbuotojams, atsižvelgiant į avarijos tipą, turinys, perspėjimo sistemos įjungimas, kaip žmonės turėtų elgtis, išgirdę pranešimą);

21.3.2. kaip įvykus avarijai bus informuojamos numatomos pasitelkti specialiosios tarnybos, kompetentinga institucija, savivaldybės, kurioje yra pavojingasis objektas, administracijos direktorius, o jeigu pavojingojo objekto avarijos padariniai galėtų apimti daugiau nei vieną savivaldybę, ir atitinkamos (-ų) savivaldybės (-ių) administracijos (-ų) direktorius (-iai), nurodomas pirminio pranešimo įvykus avarijai turinys, kada ir kaip jis bus tikslinamas, konkrečios pareigybės ar asmenys, atsakingi už tokios informacijos pateikimą laiku;

21.3.3. kaip įvykus avarijai informuojami kaimyninių objektų darbuotojai ir aplinkiniai gyventojai.

Numatomų informuoti specialiųjų tarnybų, institucijų, kaimyninių objektų ir aplinkinių gyventojų, patenkančių į galimo pavojaus zoną, sąrašai ir kontaktiniai duomenys pateikiami šioje lentelėje:

3 lentelė. Pavojingojo objekto pamainos vadovo ar dispečerio pranešimas apie avariją

Eil. Nr.	Pranešimą priimančios institucijos, tarnybos, savivaldybės, seniūnijos pavadinimas, gyventojų vardas, pavardė	Telefono Nr. Fakso Nr. Mobiliojo tel. Nr. Kitos priemonės
1	2	3
	Specialiosios tarnybos, kompetentinga institucija, valstybės priežiūros institucijos, savivaldybė, seniūnijos	
	Galimo pavojaus zonoje esantys kaimyniniai objektai	
	Galimo pavojaus zonoje esantys aplinkiniai gyventojai	

21.4. „Avarijų likvidavimo veiksmų organizavimas ir koordinavimas“. Atsižvelgiant į galimą avarijos mastą ir į galimą pasitelkiamų specialiųjų tarnybų, kitų civilinės saugos sistemos institucijų dalyvavimą, aprašoma:

21.4.1. avarijos likvidavimo veiksmai;

21.4.2. pavojingojo objekto ar atskirų įrenginių avarinio sustabdymo tvarka, atsakingi asmenys;

21.4.3. žmonių patekimo į užterštą zoną ribojimas, automobilių transporto judėjimo šioje zonoje reguliavimas;

21.4.4. pavojingojo objekto darbuotojų, lankytojų ir aplinkinių gyventojų evakavimas. Aprašomi darbuotojų evakavimo kriterijai ar sąlygos, kai evakavimas būtinas, nurodomas įgaliojimas asmuo paskelbti evakavimą, už evakavimą ir evakuotųjų registravimą atsakingi asmenys, atsižvelgiant į avarijos tipą ir mastą evakavimo eiliškumas ir maršrutai, evakavimo būdai, pasitelkiamos visuomeninio ir pavojingajam objektui priklausančios transporto priemonės, nuosavi automobiliai, numatomos evakuotųjų asmenų rinkimosi vietos.

Duomenys apie pavojingojo objekto darbuotojų, lankytojų ir aplinkinių gyventojų evakavimą pateikiami šiose lentelėse:

4 lentelė. Duomenys apie pavojingojo objekto darbuotojų ir lankytojų evakavimą

Eil. Nr.	Vadovauja evakavimui ir registruoja	Žmonių skaičius	Evakuotų asmenų rinkimosi vietos	Visuomeninio, pavojingojo objekto transporto priemonės	Evakuosis nuosavu transportu / evakuosis pėsčiomis	Evakavimo maršrutai
1	2	3	4	5	6	7

5 lentelė. Duomenys apie aplinkinių gyventojų evakavimą

Eil.	Vadovauja	Žmonių	Evakuotų	Visuomeninio,	Evakuosis	Evakavimo
------	-----------	--------	----------	---------------	-----------	-----------

Nr.	evakavimui ir registruoja	skaičius	asmenų rinkimosi vietos	pavojingojo objekto transporto priemonės	nuosavu transportu / evakuosis pėsčiomis	maršrutai
1	2	3	4	5	6	7

21.4.5. pirmosios medicinos pagalbos teikimas nukentėjusiesiems;

21.4.6. sanitarinio švarinimo organizavimas (vieta, įranga, pajėgumas, kokius ir kiek žmonių reikia švarinti), reikalingos ir turimos sanitarinio švarinimo bei kontrolės priemonės;

21.4.7. pagalbinių sistemų užtikrinimas (aprašoma, kaip avarijos atveju bus užtikrinamas vandens, elektros energijos, garo, dujų, azoto ir kt. sistemų veikimas, kokias priemones ir veiksmus numatoma panaudoti, jei nutrūks vienos kurios sistemos veikimas), jų išjungimo vietos, atsakingi asmenys, tarnybos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-322](#), 2016-10-07, paskelbta TAR 2016-10-07, i. k. 2016-24830

21.4.8. aprašomos kitos sąlygos ir įvykiai, galintys turėti įtakos avarijoms, ir veiksmai, kurių reikia imtis tokioms sąlygoms ir įvykiams kontroliuoti ir jų padariniams sušvelninti.

Siekiant numatyti konkrečius pavojingojo objekto ir pasitelkiamų specialiųjų tarnybų, taip pat kitų institucijų veiksmus, jų seką ir atsakingus vykdytojus, rekomenduojama parengti kalendorinius veiksmų planus įvairiems avarijų scenarijams pagal šią lentelę:

6 lentelė. Kalendorinis veiksmų planas scenarijui Nr. 1 (pavyzdžiui, benzino garų ir oro mišinio sproginimas, kai dėl hidrostatinio slėgio talpyklų parke Nr. X nuplėšiamas techninės apžiūros liuko dangtis)

Eil. Nr.	Veiksmų pavadinimas	Atsakingi vykdytojai ¹	Telkiamos pajėgos ²	Vykdytojų trukmė								Pastabos	
				valandos									paros
				1	2	4	6	8	12	16	24		

¹ Atsakingi vykdytojai – pavojingojo objekto atsakingi asmenys, pavojingojo objekto avarinės tarnybos, numatomos pasitelkti specialiosios tarnybos, savivaldybė, kitos civilinės saugos sistemos institucijos.

² Telkiamos pajėgos – žmonių skaičius, technika, įranga, avarijos likvidavimo, pirmosios medicinos pagalbos, gelbėjimo, ryšio priemonės ir jų skaičius.

21.4.9. dingusių žmonių paieška (aprašoma avarijos metu dingusių žmonių paieškos organizavimas, nurodomi atsakingi asmenys, tarnybos).

Papildyta papunkčiu:

Nr. [1-322](#), 2016-10-07, paskelbta TAR 2016-10-07, i. k. 2016-24830

21.5. „Informacija apie pavojingajame objekte esančias pavojingasias medžiagas“:

21.5.1. pateikiamas pavojingųjų medžiagų, kurios yra ar gali būti pavojingajame objekte, sąrašas ir maksimalūs tikėtini kiekiai. Šiose Rekomendacijose maksimalus tikėtinas pavojingosios medžiagos kiekis – pavojingosios medžiagos kiekių, esančių visose pavojingojo objekto talpyklose ir technologinėse linijose, suma.

Pavojingųjų medžiagų sąrašas, maksimalūs tikėtini jų kiekiai ir kita informacija pateikiami šioje lentelėje:

7 lentelė. Pavojingosios medžiagos ir jų kiekiai

Pavojingosios	Veikloji	Medžiagos	Žymėjimas	Kiekis
---------------	----------	-----------	-----------	--------

medžiagos pavadinimas		medžiaga, jos koncentracija	identifikavimo numeris				(tonomis)
Bendras	Cheminis		CAS	JT	Pavojingumo kategorijos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008	Pavojingumo frazės	
1	2	3	4	5	6	7	8

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-322](#), 2016-10-07, paskelbta TAR 2016-10-07, i. k. 2016-24830

21.5.2. remiantis avarijų pavojaus identifikavimo ir jų rizikos vertinimo analize ir pavojingųjų medžiagų, susijusių su nagrinėtais scenarijais, saugos lapuose pateikta informacija, trumpai aprašomi avarijų, sukeliančių didžiausius galimus padarinius, scenarijai ir galimi padariniai (įrenginiai, kuriuose galima avarija, galimos avarijos pobūdis, taršos parametrai, galimas darbuotojų ir gyventojų skaičius pavojingoje teritorijoje, galima žala aplinkai).

Informacija apie scenarijų pateikiama šioje lentelėje:

8 lentelė. Galimas scenarijus

Scenarijus Nr. X. Vandens chlorido (36 % tirpalo) išsiliejimas iš rezervuaro Nr. ... talpyklų parke Nr. ..., 325 m nuo upės, 290 m nuo pietvakarinės teritorijos ribos	
Scenarijų aprašančios informacijos pobūdis	Informacija apie scenarijų Nr. X
Pavojingosios medžiagos identifikavimo numeris: CAS / JT	7647-01-0 / 1789
Išvaizda (agregatinė būseną, spalva, kvapas)	Šviesiai gelsvos spalvos rūkstantis aštraus kvapo skystis
Poveikio būdai (įkvėpus, per sąlytį su oda ir akimis, prarijus)	Įkvėpus, prarijus, odos / akių kontaktas
Didelė pramoninė avarija	Dėl rezervuaro pažeidimo į atmosferą patenka Y m ³ HCl
Maksimali galimo pavojaus zona	Numatoma dujų debesies taršos zona iki saugios teritorijos (erdvės), kurioje nedraudžiama būti žmonėms bei technikai, – 930 m
Darbuotojų skaičius galimo pavojaus zonoje	150
Aplinkinių gyventojų skaičius galimo pavojaus zonoje	20
Grandininės reakcijos efektas	Nėra
Individualiosios apsaugos priemonės avarijos likvidavimo metu	Pavojaus zonoje – autonominiai kvėpavimo aparatai, cheminės apsaugos kostiumai
Gaisrų gesinimo ir avarijų likvidavimo priemonės	Neutralizuoti atskiestu natrio hidroksido tirpalu arba užberiant kalkių milteliais ar natrio karbonatu. Garų sklidimui mažinti naudojamos garus nusodinančios putos

Galimi pavojai	Ėsdinančiai veikia kvėpavimo takus. Druskos rūgštis garai smarkiai sudirgina plaučius ir kvėpavimo takus, gali išsivystyti toksinė plaučių edema. Smarkiai dirgina odą, virškinamąjį traktą, akis. Stiprus ardantis ėsdinančios medžiagos poveikis pasireiškia greičiau nei toksiškumas. Didelė vandenilio chlorido garų koncentracija yra nuodinga
Pirmosios medicinos pagalbos priemonės	Išnešti nukentėjusį į gryną orą, laikyti jį šiltoje, ramioje vietoje, jeigu jam sunku kvėpuoti, duoti deguonies. Jeigu nukentėjusysis nekvepuoja, atlikti dirbtinį kvėpavimą. Įsidėmėtina: nesinaudoti iš burnos į burną metodu. Esant sąlyčiui su oda, gausiai plauti dideliu vandens kiekiu. Užterštus drabužius nuvilkti ir toliau plauti paveiktas vietas. Dėl poveikio gali atsirasti odos pažeidimų. Prarijus praskalauti burną ir gerti daug vandens. Įsidėmėtina: neskatinėti vėmimo
Aplinkos taršos prevencinės priemonės	Imami oro mėginiai taršai už pavojingojo objekto ribų nustatyti, renkamos neutralizuojančiosios medžiagos

21.6. „Valdymo organizavimas pavojingajame objekte avarijos atveju“. Pateikiama valdymo susidariusioms avarinėms situacijoms ar įvykusioms avarijoms likviduoti organizavimo schema, aprašoma nustatyta operacinio vadovavimo tvarka (kas vadovauja avarijų likvidavimui ir avarinių tarnybų veiksmų koordinavimui, pavojingojo objekto darbuotojams, aprašomi centro veiksmai, nurodoma centro ir avarinių tarnybų sudėtis (vardai ir pavardės ar pareigos). Aprašoma operacinio vadovavimo (ar) centro darbo vieta, alternatyvi darbo vieta, pateikiamas operaciniam vadovavimui (ar) centro darbui reikalingos įrangos sąrašas (ryšio priemonės, fakso ir kopijavimo aparatai, radijo stotys, žemėlapiai, plano kopijos ir kt.);

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-322](#), 2016-10-07, paskelbta TAR 2016-10-07, i. k. 2016-24830

21.7. Plane pateikiama bendra informacija apie pavojingajame objekte veikiančius ar tinkamus naudoti vidinius išteklius avarijai likviduoti, technines perspėjimo sistemos priemonės:

21.7.1. gaisro gesinimo įrenginiai ir priemonės:

21.7.1.1. pirminės gaisro gesinimo priemonės (gesintuvai, kastuvai, smėlis ir kt.), gaisrų gesinimo medžiagos ir priemonės (putokšlis ir kt.);

21.7.1.2. gaisrui gesinti skirti vandens rezervuarai, gaisriniai hidrantai, vidaus gaisrinio vandentiekio gaisriniai čiaupai, kiti vandens šaltiniai, rezervuarų talpyklos;

21.7.2. turimos pirmosios medicinos pagalbos priemonės (pirmosios medicinos pagalbos vaistinė ir kt.), jų kiekis, laikymo vieta;

21.7.3. priemonės galimai oro, vandens, dirvožemio taršai mažinti;

21.7.4. žinybinės priešgaisrinės pajėgos, jeigu yra, ir jų turima technika;

21.7.5. gaisrinė technika, kita specialioji įranga, kuri gali būti panaudota avarijai likviduoti (pvz., gaisriniai automobiliai, motoriniai siurbliai, automobiliniai keltuvai ir pan.);

21.7.6. asmeninės apsaugos priemonės, esančios pavojingajame objekte, jų skaičius, laikymo vieta, už jų išdavimą atsakingi asmenys. Slėptuvės ir kiti kolektyvinės apsaugos statiniai (požeminės erdvės, pastatai ar statiniai, kuriuos galima panaudoti žmonių apsaugai);

21.7.7. techninės perspėjimo sistemos priemonės (telefonai, sirenos, garsiakalbiai, vietinis radijo tinklas, radijo stotelės, transporto priemonės su garsiakalbiais, kt.).

Duomenys apie avarijai likviduoti turimas medžiagas (žinybinių priešgaisrinių pajėgų turima technika išskiriama), technines perspėjimo sistemos ir asmeninės apsaugos priemonės pateikiami šiose lentelėse:

9 lentelė. Duomenys apie avarijai likviduoti turimas medžiagas ir priemones

Eil. Nr.	Įranga, medžiagos, priemonės, technika	Skaičius, kiekis objekte (vnt., t)	Vieta objekte
1	2	3	4

10 lentelė. Duomenys apie asmeninės apsaugos priemones

Eil. Nr.	Pavadinimas	Tipas	Nuo ko apsaugo	Skaičius	Išdavimo vieta	Atsakingi už išdavimą
1	2	3	4	5	6	7
1.	Dujokaukės					
2.	Absorbuojančios dėžutės dujokaukėms					
3.	Respiratoriai					
4.	Apsauginiai drabužiai					
5.	Kitos apsaugos priemonės					

21.8. „Aplinkos taršos stebėseną“. Jei gali būti užteršta aplinka, nurodomas stebėsenos vykdytojas, aprašomas stebėjimų pranešimų ir laboratorinės analizės išvadų perdavimas pavojingojo objekto vadovybei, suinteresuotoms valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms ir nurodomas perdavimo intervalas;

21.9. Plane aprašoma, kaip po avarijos bus išvalyta aplinka ir atkurta jos būklė;

21.10. Nurodomos pavojingojo objekto priemonės ir ištekliai, skirti teikti pagalbą likviduojant avariją ir šalinant jos padarinius už pavojingojo objekto ribų;

21.11. Plane turi būti aprašyta, kaip organizuojamas pavojingojo objekto darbuotojų, kuriems priskirtos specifinės užduotys avarijos likvidavimo metu ir kurie privalo žinoti savo veiksmus pastebėjus avariją ar evakuojantis ir pan., mokymas (pratybų metu) atlikti jiems priskirtas užduotis ir kaip prireikus koordinuoti veiklą su numatomomis pasitelkti specialiosiomis tarnybomis. Taip pat nustatomas tokių mokymų periodiškumas ir tinkamas naujai priimtų darbuotojų mokymas.

21.12. „Veiklos tęstinumo užtikrinimas“. Nustatoma, kurios veiklos sritys turėtų būti atkuriamos pirmiausia ir aprašomi joms atkurti reikalingi veiksmai ir priemonės. Aprašomi pavojingojo objekto veiklai palaikyti reikalingi minimalūs žmogiškieji ir materialiniai ištekliai, alternatyvi veiklos vieta (jei tai tikslinga). Taip pat rekomenduojama nustatyti pagrindines sąlygas, kurioms esant laikoma, kad pavojingasis objektas gali tęsti savo veiklą.

Papildyta papunkčiu:

Nr. 1-322, 2016-10-07, paskelbta TAR 2016-10-07, i. k. 2016-24830

22. Plano priedai:

22.1. pavojingojo objekto teritorijos planas su sutartiniais žymėjimais. Objekto teritorijos plane žymima: teritorijos ribos, privažiavimo keliai, keliai objekto teritorijoje, automobilių stovėjimo aikštelės, pastatai, jų eksplikacija, cheminių medžiagų transportavimas (vamzdynai), pavojingųjų medžiagų buvimo vieta ir kiekis, automobilių ir pėsčiųjų įvažiavimai / įėjimai ir išėjimai normaliomis ir ekstremaliosiomis sąlygomis, gaisro gesinimo įrenginiai ir priemonės (priešgaisriniai standai, čiaupai, siurbliai, žarnos ir t. t.) teritorijoje / padalinyje / ceche, gaisrui gesinti skirti vandens rezervuarai, gaisriniai hidrantai, vidaus gaisrinio vandentiekio gaisriniai čiaupai, kiti vandens šaltiniai, jų talpyklos, elektros energijos ir dujų tiekimo išjungimo sklendžių išdėstymas, sklendžių, sustabdančių pavojingųjų medžiagų patekimą į technologines linijas ar aplinką, išdėstymas, perspėjimo sistemos priemonės (elektros sirenos ir garsiakalbiai ir jų girdimumo zonos) objekte ir aplink jį,

darbuotojų evakavimo keliai ar kryptys, evakuotųjų rinkimosi vietos, avarijai likviduoti turimų materialinių išteklių saugojimo vieta ir kiekis, pavojingojo objekto ekstremaliųjų situacijų operacijų centro pagrindinė ir alternatyvi darbo vieta, avarinių tarnybų rinkimosi ir aprūpinimo vietos, sanitarinio švarinimo vietos;

22.2. galimų avarių grafinis vaizdavimas vietovės plane (schemoje). Vietovės planuose pagal įvairius nagrinėjamus scenarijus nurodoma: pavojingojo objekto vieta, jo pastatai, valdoma teritorija, avarijos židinys ir prognozuojamos taršos zonos pagal nagrinėjamus scenarijus, žmonių skaičius pavojingojoje zonoje, zonos suskirstymas į sektorius (nurodomas žmonių skaičių juose), kaimyniniai objektai, galintys patekti į taršos zoną (paryškinti, sunumeruojami ir eksplikuojami), specialiųjų tarnybų pajėgų dislokavimo vietos, evakavimo keliai (maršrutai) ar kryptys;

22.3. pranešimo apie avariją pavojingojo objekto vadovybei, atsakingiems darbuotojams, numatomoms pasitelkti specialiosioms tarnyboms, savivaldybei, valstybinėms priežiūros institucijoms schema;

22.4. pavojingojo objekto darbuotojų, dalyvaujančių likviduojant avariją, kontaktinių telefonų (darbo, namų, mobiliojo) sąrašas;

22.5. derinančių institucijų derinimo raštų kopijos.

Pakeitimai:

1.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Įsakymas Nr. [1-322](#), 2016-10-07, paskelbta TAR 2016-10-07, i. k. 2016-24830

Dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. kovo 15 d. įsakymo Nr. 1-81 „Pavojingojo objekto vidaus avarinio plano sudarymo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ pakeitimo